

ДИРЕКТОРАТ
ЦИВИЛНОГ
ВАЗДУХОПЛОВСТВА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

**УПУТСТВО ЗА ПОСТУПКЕ У СЛУЧАЈУ
ОПАСНОСТИ ОД ШИРЕЊА ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ ПУТЕМ
ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА**

ДЦВ-ДИР-УП-902АСМ

САДРЖАЈ

1.0 ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ	3
2.0 ОПАСНОСТ ОД ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ.....	3
3.0 ФАЗЕ СПРЕЧАВАЊЕ ШИРЕЊА ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ	4
3.1 Припремна фаза.....	4
3.2 Превенција.....	4
3.3 Реаговање на кризу.....	5
3.4 Извештавање и евалуација	5
4.0 КОМУНИКАЦИЈА У СЛУЧАЈУ ОПАСНОСТИ ОД ШИРЕЊА ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ ПУТЕМ ВАЗДУШНОГ СОБРАЋАЈА.....	6
5.0 ПОСТУПЦИ СУБЈЕКТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА АКТИВНОСТИ У СИТУАЦИЈАМА ОПАСНОСТИ ОД ШИРЕЊА ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ ПУТЕМ ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА	6
5.1 Поступци Директората цивилног ваздухопловства	6
5.2 Поступци ANSP.....	7
5.3 Поступци авио-превозилаца	7
5.4 Поступци оператера аеродрома	8
5.5 Погранична контрола и царина.....	8
6.0 ИНФОРМАЦИЈЕ О ОПАСНОСТИ ОД ШИРЕЊА ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ ПУТЕМ ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА	9
6.1 Информације о одвијању саобраћаја	9
6.2 Информације за путнике	9
7.0 СКРАЋЕНИЦЕ	9
8.0 ЛИТЕРАТУРА.....	10
9.0 ПРИЛОЗИ	10
Прилог 1. Шема размене информација у вези са појавом опасности од ширења заразне болести	11
Прилог 2. Спецификација садржаја плана приправности	12

1.0 ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

- Упутства за поступке у случају опасности од ширења заразне болести путем ваздушног саобраћаја (у даљем тексту: Упутство) дефинише главне принципе и треба да послужи као упутство које треба да се примењује приликом доношења ефикасних мера против уношења и ширења заразних болести путем ваздушног саобраћаја. Њиме се генерално дефинишу поступци и процедуре цивилне ваздухопловне власти и ваздухопловних субјеката у ванредној ситуацији која представља опасност од појаве епидемије односно пандемије заразне болести путем ваздушног саобраћаја.
- Крајњи циљ овог документа је успостављање и контрола прихватљивог нивоа безбедности у раду ваздухопловних субјеката како би се заштитило јавно здравље становништва Републике Србије од уношења и ширења заразне болести путем ваздушног саобраћаја и спречиле могуће епидемије односно пандемије заразне болести.
- Упутство је усаглашено са следећом националном регулативом:
 - Закон о ваздушном саобраћају, чл. 14-19, СГ РС бр. 73/10;
 - Закон о заштити становништва од заразних болести, чл. 3, 23, 26, 31, 36, 42, СГ РС бр. 125/2004;
 - Закон о јавном здрављу, чл. 2. ст. 1, 2 и 3, члан 15, СГ бр. 72/2009;
 - Планови и активности Министарства здравља Републике Србије на спречавању ширења заразне болести:
 - Документ „Препоруке за међународни ваздушни саобраћај;
 - Документ „Алгоритам активности за поступање у случају сумње/оболевања од ебола вирусног обољења (ЕВО) - Актуелна епидемиолошка ситуација еболе“;
- У изради Упутства коришћене су препоруке и најбоља препоручена пракса међународних организација за ваздушни саобраћај које се односе на ову област (види тачку 8.);
- Измене и допуне овога Упутства врше се у сагласности са документима Министарства здравља Републике Србије;
- Упутство се односи на Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије (у даљем тексту: Директорат) као и све ваздухопловне субјекте од значаја за активности у случају опасности од уношења и ширења заразних болести путем ваздушног саобраћаја.

2.0 ОПАСНОСТ ОД ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

Ваздушни саобраћај је у експанзији и бележи сваке године све већи број путника и нових линија. Географски веома удаљене земље повезане су ваздушним саобраћајем у релацијама које се мере сатима. Главна опасност од уношења и ширења заразне болести путем ваздушног саобраћаја лежи управо у тој чињеници, као и чињеници да се заразне болести брзо преносе и шире, те постоји могућност да се у кратком временском периоду, из земље у којој постоји епидемија, путем ваздушног саобраћаја, заразна болест пренесе у све делове света.

Сва превентива и мере против уношења и ширења заразне болести у некој земљи усмерене су на адекватну обуку свих запослених у ваздушном саобраћају, квалитетно и прецизно написане процедуре и планове приправности фокусиране на суштину проблема, добре линије комуникације и координације, развијене методе откривања потенцијалних болесника сумњивих на заразну болест у самом доласку тј. на аеродрому, процедуре адекватног збрињавања таквог путника у специјализовану здравствену установу или у изолацију итд.

Како би се заштитило јавно здравље становништва Републике Србије од уношења и ширења заразне болести путем ваздушног саобраћаја и спречиле могуће епидемије односно пандемије заразне болести потребно је да одговорна и овлашћена лица знају своје дужности, да су линије комуникације међу учесницима у ваздушном саобраћају стално доступне и отворене (Директорат, представници аеродрома, авиопревозилаца, ANSP итд.) да би се ажурно пратила ситуација у ваздушном саобраћају везана за ову тему и да би реакције свих надлежних служби и органа биле ефикасне и правовремене.

3.0 ФАЗЕ СПРЕЧАВАЊЕ ШИРЕЊА ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

Спречавање ширења заразне болести подразумева следеће фазе:

3.1 Припремна фаза

Директорат и сви ваздухопловни субјекти од значаја за активности у ситуацијама уношења и ширења заразне болести треба благовремено да раде на следећим пословима:

- праћење међународних и националних прописа из ове области;
- консултације са релевантним међународним телима и организацијама (WHO, ICAO, IATA, ACI, EACCC, EC, EASA, SFP других држава, итд.);
- међусобно умрежавање и консултације;
- умрежавање са експертским организацијама;
- редовне обуке свих потенцијалних учесника;
- набавка и одржавање адекватне опреме и материјала;
- израда планова приправности, процедура и упутстава о методама откривања путника сумњивих на заразну болест, методама збрињавања у специјализовану установу или у изолацију итд.;
- координација планова и процедура свих потенцијалних субјеката.

3.2 Превенција

Превентивни послови Директората и свих ваздухопловних субјеката од значаја за активности у случају опасности од уношења и ширења заразне болести састоји се од:

- Примењивања адекватних процедура, упутстава и опреме у редовном раду;
- Редовне провера линија комуникације (Прилог 1.) и средстава везе свих потенцијалних учесника у управљању опасном ситуацијом;
- Проверу и корекције процедура на основу искустава и анализа извештаја учесника у управљању стварним опасним ситуацијама/кризама које су биле од утицаја на РС;
- Коришћење искустава других држава која су стечена у претходним стварним опасним ситуацијама/кризама ове врсте;
- Стални мониторинг и правовремено обавештавање о потенцијалним опасним ситуацијама унутар РС и на међународном плану итд.

3.3 Реаговање на кризу

Реаговање Директората и ваздухопловних субјеката у Републици Србији на кризну ситуацију опасности од уношења и ширења заразне болести врши се у складу са принципима и фазама реаговања на кризу датим у процедури Директората: Поступци у вези са опасним ситуацијама у ваздухопловству (ДЦВ-ДИР-ПР-901АСМ, тачке 4.3 и 5.) уз све специфичности кризне ситуације ове врсте.

Такође, реаговање на кризну ситуацију опасности од уношења и ширења заразне болести врши се и у складу са овим Упутством, процедурама, документима и одобреним плановима приправности ваздухопловних субјеката који су у припречној фази за овакве кризне ситуације координисани и услегашени.

3.4 Извештавање и евалуација

Извештавање свих учесника који су учествовали у управљању кризном ситуацијом опасности од уношења и ширења заразне болести врши се на захтев Директората као координатора ситуације током трајања исте, а обавезно по завршетку кризне ситуације. Извештаји се, у договореном року, упућују Директорату и/или другим националним и међународним телима која су одговорна за анализе.

Извештаји дају преглед активности током кризне ситуације опасности од уношења и ширења заразне болести, начине решавања који су примењени током њеног трајања, преглед комуникације и издатих информација, утицаја које је ситуација имала на организације учеснице и све друге информације у вези са кризом које могу бити од значаја за процену завршене опасне/кризне ситуације.

Анализе извештаја служе за утврђивање слабих тачака у одговору на опасну ситуацију на основу којих се врше корекције упутстава и процедура.

4.0 КОМУНИКАЦИЈА У СЛУЧАЈУ ОПАСНОСТИ ОД ШИРЕЊА ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ ПУТЕМ ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА

Добра комуникација је од суштинског значаја за ефикасно планирање и спровођење мера против уношења и ширења заразних болести путем ваздушног саобраћаја (Прилог 1).

Стога се од стране директора Директората именују национална контакт особа (*State Focal Point - SFP*) за све кризне ситуације као и контакт особа за ванредну ситуацију опасности од уношења и ширења заразне болести (*Focal Point Medic - FP MED*) које су овлашћене за координацију и линије комуникације са међународним организацијама, свим заинтересованим странама, учесницима у ваздушном саобраћају и представницима Министарства здравља. Директорат доставља податке о SFP/FP MED релевантним међународним и домаћим организацијама на прописани начин.

Директорат преко наведених овлашћених особа (SFP/FP MED) редовно одржава везу са надлежном службом Министарства здравља Републике Србија (Одсек за санитарну инспекцију) у циљу усаглашавања активности на примени мера заштите од уношења и ширења заразне болести путем ваздушног саобраћаја, све док траје опасност.

Директорат преко овлашћених особа (SFP/FP MED) врши координацију свих релевантних субјеката (Прилог 1.) који учествују у процесима управљања кризном ситуацијом уношења и ширења заразне болести.

5.0 ПОСТУПЦИ СУБЈЕКТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА АКТИВНОСТИ У СИТУАЦИЈАМА ОПАСНОСТИ ОД ШИРЕЊА ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ ПУТЕМ ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА

5.1 Поступци Директората цивилног ваздухопловства

- Директорат именује SFP/FP MED за ситуације опасности од заразних болести које имају следеће обавезе:
 - редовно прате и примају информације о опасности од заразних болести на интернационалном и националном нивоу;
 - промптно обавештавају ваздухопловне субјекте о насталој кризној ситуацији;
 - прате и размењују информације о развоју ситуације као и информације и извештаје по окончању кризне ситуације на интернационалном и националном нивоу;
 - хармонизују процедуре свих субјеката који су од значаја за активности у ситуацији опасности од заразних болести;
 - одржавају везе са неваздухопловним организацијама, другим видовима транспорта, релевантним експертима, медијима итд. како у кризним ситуацијама тако и касније;
 - ажурирају ово Упутство;

- У сарадњи са другим субјектима од значаја за ситуације опасности од заразних болести Директорат одређује аеродром(е) који могу да прихватају ваздухоплове који долазе из критичних подручја;
- Даје смернице ваздухопловним субјектима за израду њихових планова приправности (Прилог 2.) како би мере садржане у тим плановима биле координисане, ефикасне, практичне и фокусиране на кључна питања;
- Одобрава планове приправности ваздухопловних субјеката који морају израђене планове доставити Директорату на одобрење. Одговарајући планови приправности морају бити на снази код свих заинтересованих учесника у ваздушном саобраћају, пре свега на међународним аеродромима који су у њеној државној надлежности;
- Директорат преко овлашћених особа (SFP/FP MED), редовно прати актуелну ситуацију везану за опасност од заразних болести. Све информације, препоруке и налоге надлежног Министарства здравља се стриктно примењују и поштују и усаглашавају са информацијама, препорукама и препорученом праксом међународних организација за ваздушни саобраћај везаних за ову тему;
- Информације путнике и јавност о кризној ситуацији опасности од заразних болести;
- Врши надзор над ваздухопловним субјектима од значаја за ове ситуације.

5.2 Поступци ANSP

Док у Републици Србији траје опасност од уношења и ширења заразне болести све мере заштите, поступци и процедуре требало би да се доследно примењују и поштују. Ваздушни саобраћај би требао да се одвија у мери у којој је то могуће, у складу са виталним потребама превоза путника, робе и снабдевања. Све непотребне поремећаје треба избегавати (препоруке ЕСАС 29/2, јуни 2006).

Пружалац услуга у ваздушној пловидби (ANSP) треба да максимално могуће одржава континуитет својих услуга у ваздушном саобраћају у случају епидемијског/пандемијског ширења заразне болести. Како би се то што боље извршавало ANSP треба да буде упознат са свим мерама које се у плану приправности одређеног аеродрома предвиђају, а директно/индиректно се односе на ANSP послове и услуге.

Такође, неопходна је константна сарадња по заједничким питањима представника оператера аеродрома, авио-превозилаца и других релевантних организација и ANSP.

5.3 Поступци авио-превозилаца

Сви комерцијални авио-превозиоци који су у надлежности Републике Србије у обавези су да у својим документима (оперативни приручник, *Emergency Response Manual*, и сл.) дефинишу поступке у случају сумње да је на лету путник/члан посаде са заразном болешћу и та документа доставе у Директорату (на одобравање или као информација, зависно од врсте документа).

Поступци прописани у документима треба да се односе на:

- Обавештавање о насталој ситуацији на лету - начин, време и средства комуникације са одговарајућим службама компаније (оперативни центри, медицинске службе и др.), контролама летења, здравственим службама и другим релевантним организацијама на аеродрому одређења (као и аеродрому поласка),
- Поступке током лета које предузимају вођа ваздухоплова и кабинско особље,
- Третирања сумњивог путника/члана посаде, евентуално принудно слетање, итд.
- Поступке са путницима и посадом по слетању на аеродром одређења,
- Поступке по слетању у вези са ваздухопловом на чијем се лету јавила сумња на заразну болест,
- Здравствено праћење посаде ваздухоплова након завршетка лета,
- Поступке усклађивања сопствених процедура са процедурама релевантних ваздухопловних субјеката на базном аеродрому,
- и друге поступке који могу бити од значаја за специфичне ситуације.

У актуелној ситуацији везаној за опасност од заразне болести сви авио-превозиоци се морају доследно придржавати својих процедура и поступака у случају опасности од уношења и ширења заразне болести путем ваздушног саобраћаја.

5.4 Поступци оператера аеродрома

Сви оператери међународних аеродрома који су у надлежности Републике Србије у обавези су да Директорату доставе на одобравање своје ажурне планове приправности за у случају појаве ширења заразне болести путем ваздушног саобраћаја. У актуелној ситуацији везаној за опасност од заразне болести сви аеродроми се морају придржавати одобрених планова као и овог Упутства. Спецификација садржаја плана приправности за одређени аеродром дата је у Прилогу 2.

План приравности одређеног аеродрома треба да буде достављен свим релевантним ваздухопловним субјектима на аеродрому (АНСП, авио-превозиоци, станица пограничне полиције, царина, санитарна инспекција, служба хитне медицинске помоћи итд.) како би по потреби израдили и/или ускладили сопствене планове и процедуре са овим планом (нпр. уколико неки авион мора дуже времена да буде у изолацији тј. има забрану искрцавања путника од стране санитарних инспектора док надлежне службе – епидемиолошка екипа не преузме путника сумњивог на заразну болест, и сл.).

5.5 Погранична контрола и царина

МУП Републике Србије - Станица пограничне полиције и Министрство финансија - Управа царина Републике Србије требало би да буду упознате са планом приправности аеродрома на коме се налазе како би могле да по потреби предузму одговарајуће мере у актуелној ситуацији везаној за

опасност од заразне болести (нпр. обезбеђивање авиона коме је привремено забрањено искрцавање путника због пријављеног путника сумњивог на заразну болест у складу са Законом о заштити становника од заразних болести, посебне царинске процедуре, итд.).

6.0 ИНФОРМАЦИЈЕ О ОПАСНОСТИ ОД ШИРЕЊА ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ ПУТЕМ ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА

6.1 Информације о одвијању саобраћаја

Све актуелне информације о одвијању ваздушног саобраћаја (редовност, поремећаји, кашњења) у односу на мере заштите против заразних болести, евидентирање путника сумњивих на заразну болест и сл. дају се у форми саопштења за јавност од стране надлежних лица/органа као што су представник за штампу/министар Министарства здравља РС, представник за штампу/министар Министарства саобраћаја РС, представник за штампу/директор Директората, аеродрома итд. Сви остали запослени у ваздушном саобраћају нису надлежни за пружање званичних информација.

6.2 Информације за путнике

Путници треба да добију актуелне информације, практичне и усмерене на тему, без изазивања непотребне забринутости. Ове информација треба да буду координисане од стране, и под одговорношћу, надлежних органа на националном нивоу. Поуздане информације треба да буду лако доступне и приступачне јавности. Информације треба да нагласе да су основне хигијенске мере и осећај личне одговорности појединца од највећег значаја и да путници треба да буду свесни свог ризика и ризика према другима.

7.0 СКРАЋЕНИЦЕ

Интернационалне скраћенице употребљени у овој процедури имају следеће значење:

ACI (*Airports Council International*) је Међународно удружење аеродрома.

ANSP (*Air Navigation Service Provider*) је пружалац услуга у ваздушној пловидби.

CAPSCA (*The Collaborative Arrangement for the Prevention and Management of Public Health Events in Civil Aviation*) је Споразум о сарадњи у вези превентиве и управљања догађајима везаним за јавно здравље у односу на ваздушни саобраћај.

ЕСАС (*European Civil Aviation Conference*) је Европска конференција цивилног ваздухопловства.

ЕАССС (*European Aviation Crisis Coordination Cell*) је Европска координациона група за кризе у ваздухопловству.

ЕАСА (*European Aviation Safety Agency*) је Европска агенција за безбедност ваздушног саобраћаја.

IATA (*International Air Transport Association*) Међународно удружење авиопревозилаца.

ИКАО (*International Civil Aviation Organization*) је Међународна организација цивилног ваздухопловства.

SFP (*State Focal Point*) је национална контакт особа.

WHO (*World Health Organization*) је Светска здравствена организација.

Националне скраћенице употребљени у овој процедури имају следеће значење:

КОВПС је контрола опслуге ваздухоплова, путника и ствари.

П/О је прихват и отпрема путника, пртљага и робе.

СХМП је Служба хитне медицинске помоћи.

8.0 ЛИТЕРАТУРА

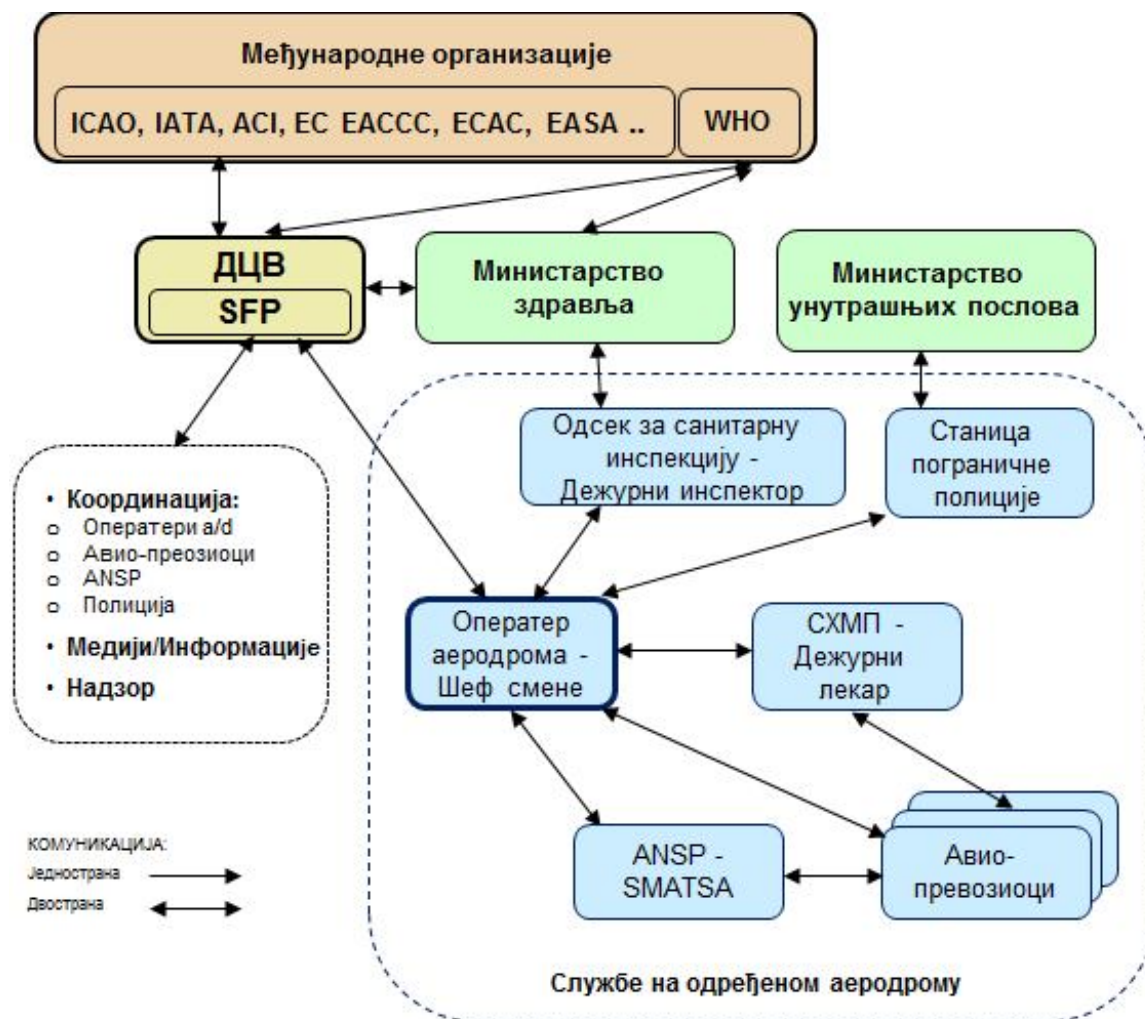
- *ICAO Doc. 7300, Convention on International Civil Aviation, Art. 14*
- *ICAO Procedures for Air Navig. Services (PANS) — Air Traffic Management*
- *ICAO Annex 6 Operation of Aircraft – Medical Supplies*
- *ICAO - CAPSCA, Collaborative Arrangement for the Prevention and Management of Public Health Events in Civil Aviation* (Чланци са конвенција, Скупштинске резолуције, Одлуке Већа, Декларације и Саопштења за штампу)
- *ICAO - CAPSCA, Attachment to EB 2014/54, Information on Preparedness Planning and Response in the Aviation Sector*
- *ACI and ICAO - Airport Preparedness Guidelines for Outbreaks of Communicable Disease, Rev. April 2009*
- *ECAC, Recommendation ECAC/29-2, Prevention of the Spread of Communicable Diseases by Means of Air Travel, July 2007*
- *ECAC letter EC 9/14.37-618, 1 July 2007; Annex 1, List of National Contact Points for Aviation Preparedness*
- *Eurocontrol EACCC - Ebola update, 16 October 2014*
- *WHO, Aviation Guide to Hygiene and Sanitation in Aviation*
- *WHO, West Africa Ebola Virus Disease, Travel and Transport Risk Assessment: Recommendation for Public Health Authorities and Transport Sector*
- *WHO Technical Advice for Case Management of Influenza A(H1N1) in Air Transport*
- *IATA - Recommendation Operational Procedures for Aviation Operators*
- *IATA - Guidelines for Air Crew to Manage a Suspected Communicable Disease or Other Public Health Emergency on Board.*
- *IATA guideline for cleaning crew for an arriving aircraft with a suspected case of communicable disease.*

9.0 ПРИЛОЗИ

Прилог 1. Шема размене информација у вези са појавом опасности од ширења заразне болести

Прилог 2. Спецификација садржаја плана приправности

Прилог 1. Шема размене информација у вези са појавом опасности од ширења заразне болести

Прилог 2. Спецификација садржаја плана приправности

Спецификација садржаја плана приправности за одређени аеродром у случају опасности од ширења заразне болести путем ваздушног саобраћаја

План приправности за одређени аеродром у случају опасности од ширења заразне болести путем ваздушног саобраћаја је део Плана мера и поступака у ванредним случајевима на одређеном аеродрому и треба да буде усклађен са Правилником о аеродромима („Службени гласник РС“, бр. 23/12 и 60/12), Прилог 2, Садржај и структура аеродромског приручника, део 4.3. План за ванредне ситуације на аеродрому.

План приправности за одређени аеродром у случају појаве ширења заразне болести путем ваздушног саобраћаја треба да садржи следеће делове:

- Опис и дефиницију документа;
- Циљ Плана приправности аеродрома;
- Кратак опис одређене потенцијалне заразне болести (нпр. птичји грип, свињски грип, ебола итд.): симптоми, време инкубације, начини преношења, земља/е порекла, заштита итд.;
- Процедуре и поступци са путником сумњивим на одређену заразну болест у односу на место идентификације путника (у ваздухоплову који је ванредно слетео због медицинског разлога, у ваздухоплову на редовној линији, у транзитној зони, на излазу, у амбулани СХМП где је самостално дошао, итд.);
- Процедуре информисања директора аеродрома, SFP у Директорату и других релевантних аеродромских и спољних организација о насталој ванредној ситуацији појавом путника сумњивог на заразну болест, уз податке о предузетим мерама;
- Процедуре треба да обухватају дефинисане линије комуникације (интерне и екстерне) између дежурних служби аеродрома – санитарних инспектора, медицинске екипе СХМП, шефа смене аеродрома, супервајзера и осталих који могу по потреби бити укључени као на пример: службе чишћења, П/О пртљага итд.;
- Место, улога и одговорност санитарних инспектора (дежурни 24 сата на аеродрому) Министарства здравља Републике Србије - Одсек за санитарну инспекцију за гранично подручје аеродрома (у сагласности са њиховим плановима и процедурама) који су део санитарног коридора Републике Србије на граничним прелазима укључујући саобраћајне аеродроме;

- Место, улога и одговорност медицинске екипе – дежурног лекара и медицинског техничара, СХМП (дежурни 24 сата на аеродрому) у сагласности са правилником о раду Службе хитне медицинске помоћи аеродрома;
- Опрема за личну заштиту медицинског особља СХМП аеродрома (врста опреме, ко је набавља, начин употребе, дезинфекција, трајање);
- Место, улогу и одговорност шефа смене аеродрома, супервајзера – КОВПС, као и осталог особља земаљског опслуживања;
- Опрема за личну заштиту особља аеродрома – службеници на пријемним шалтерима (врста опреме, ко је набавља, начин употребе, дезинфекција, трајање);
- Обука запослених на аеродрому о заразној болести, мерама заштите, путевима ширења и сл. (ко организује, колико часова, дневници наставе, које особље је обухваћено наставом, итд.);
- Именовање особе задужене за реализацију и контролу плана, као и за давање релевантних информација (надлежним органима);
- Све наведене службе треба да буду набројане са наведеним ажурним контактима (бројеви службених телефона и остали релевантни подаци);
- Листу дистрибуције документа унутар аеродромске организације и осталим релевантним ваздухопловним субјектима на аеродрому (АНСП, СХМП, Станица пограничне полиције МУП, авио-превозиоци итд.).